

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 89/16-07-2012

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΩΝ ΝΕΡΩΝ

Είναι αδιαμφισβήτητα το απαραίτητο «αξεσουάρ» του καλοκαιριού: ένα μπουκαλάκι με εμφιαλωμένο νερό στο χέρι, είτε περπατάμε στους καυτούς δρόμους της πόλης είτε liaζόμαστε στην παραλία... Η κατανάλωση εμφιαλωμένου νερού κερδίζει όλο και περισσότερους πιστούς στη χώρα μας, αν και ακόμη είμαστε πολύ κάτω από το μέσο όρο της υπόλοιπης Ευρώπης. Εκτιμάται ότι ο μέσος

1

Ευρωπαίος καταναλώνει 80-100 λίτρα εμφιαλωμένου νερού το χρόνο, ενώ οι... πρωταθλητές Ιταλοί φτάνουν τα 150 λίτρα. Πόσοι από εμάς, όμως, γνωρίζουμε τι πίνουμε; Και πόσοι μπορούμε να καταλάβουμε τι αναγράφεται στην ετικέτα ενός εμφιαλωμένου νερού, καθώς και αν έχουμε κάνει την καλύτερη επιλογή νερού;

Όλα τα νερά δεν είναι ίδια

Καταρχήν, οφείλουμε να διαβάσουμε στην ετικέτα το είδος του εμφιαλωμένου νερού που πίνουμε, μιας και δεν είναι όλα ίδια. Υπάρχουν τρεις κατηγορίες, αναγνωρισμένες από την Ευρωπαϊκή Ένωση: το επιτραπέζιο, το φυσικό μεταλλικό νερό και το νερό πηγής. Στην ετικέτα δεν επιτρέπεται να αναφέρεται οποιοσδήποτε άλλος χαρακτηρισμός του νερού (π.χ. θεραπευτικό, ιαματικό, φυσικό νερό, μεταλλικό νερό ή φυσικό μεταλλικό νερό πηγής). Ποια είναι, όμως, τα χαρακτηριστικά του νερού των παραπάνω τριών κατηγοριών;

Επιτραπέζιο νερό

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, το επιτραπέζιο νερό επιτρέπεται να είναι οποιασδήποτε προέλευσης (π.χ. από γεώτρηση, από λίμνη, από ποτάμι, ακόμη και αφαλατωμένο νερό θάλασσας). Στο επιτραπέζιο νερό επιτρέπεται να γίνει οποιαδήποτε διαδικασία απολύμανσης κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου η σύστασή του να είναι σύμφωνη με την κοινοτική οδηγία (98/83) για το πόσιμο νερό. Πρακτικά, η σύσταση του επιτραπέζιου νερού και του νερού της βρύσης είναι ίδια. Με απλά λόγια, πρόκειται για νερά με τα ίδια ποιοτικά χαρακτηριστικά, με τη διαφορά ότι το επιτραπέζιο νερό είναι εμφιαλωμένο, ενώ της βρύσης τρεχούμενο.

Φυσικό μεταλλικό νερό

Το φυσικό μεταλλικό νερό έχει αποκλειστικά υπόγεια προέλευση και εμφιαλώνεται επιτόπου στην πηγή προέλευσής του (συνήθως γεώτρηση). Οι κοινοτικές οδηγίες απαγορεύουν οποιαδήποτε κατεργασία ή απολύμανση στο φυσικό μεταλλικό νερό, εν αντιθέσει με το επιτραπέζιο. Η υπόγεια προέλευση του φυσικού μεταλλικού νερού, καθώς και η απαγόρευση οποιασδήποτε δραστηριότητας σε ικανοποιητική απόσταση γύρω από τη γεώτρηση (η απόσταση εξαρτάται από το είδος των πετρωμάτων της περιοχής), εξασφαλίζουν την προστασία του από τυχόν μικροβιακό φορτίο.

Νερό πηγής

Για να κατανοήσουμε τι σημαίνει «νερό πηγής», πρέπει να... βγάλουμε από το μυαλό μας την εικόνα της πηγής και να το σκεφτούμε ως μια ενδιάμεση κατηγορία ανάμεσα στο επιτραπέζιο και το φυσικό μεταλλικό νερό. Το νερό πηγής μοιάζει με το φυσικό μεταλλικό νερό ως προς το ότι έχει οπωσδήποτε υπόγεια προέλευση, σταθερή σύσταση, δεν υφίσταται καμιά διαδικασία απολύμανσης και εμφιαλώνεται πάντα στην πηγή προέλευσής του. Διαφέρει, όμως, από το φυσικό μεταλλικό νερό ως προς το ότι οι φυσικοχημικές παράμετροί του (η σύστασή του) δεν ακολουθούν αυτές του φυσικού μεταλλικού νερού, αλλά του επιτραπέζιου, δηλαδή του κοινού πόσιμου νερού.

Διαβάζοντας την ετικέτα... ολόκληρη!

Στο πίσω μέρος της ετικέτας ενός εμφιαλωμένου νερού αναγράφεται η φυσικοχημική του ανάλυση, που εξαρτάται από τα πετρώματα από τα οποία διέρχεται το νερό και τα οποία το εμπλουτίζουν με οργανικά και ανόργανα συστατικά. Εάν πρόκειται για επιτραπέζιο νερό, τότε η ανάλυση θα αφορά το μέσο όρο των αναλύσεων τεσσάρων εποχών, δεδομένου ότι η φυσικοχημική σύστασή του επηρεάζεται από διάφορους κλιματικούς παράγοντες (π.χ. τις βροχοπτώσεις, που μεταβάλλουν τη στάθμη του νερού). Εάν πρόκειται για φυσικό μεταλλικό νερό, τότε η ανάλυση θα είναι μιας συγκεκριμένης ημερομηνίας, η οποία αναγράφεται στην ετικέτα.

Πόσο καθαρό είναι το νερό;

Πρακτικά, όσο μικρότερη είναι η συγκέντρωση των νιτρικών τόσο λιγότερους ρύπους φέρει το νερό, ενώ η τιμή πάνω από την οποία η συγκέντρωση νιτρικών συνιστά απειλή για την υγεία είναι τα 50 mg/l. Πάντως, τα περισσότερα νερά της αγοράς (φυσικά μεταλλικά και επιτραπέζια) έχουν συγκέντρωση νιτρικών μικρότερη από 5 mg/l. Επίσης, το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο για τα νιτρώδη στα φυσικά μεταλλικά νερά είναι 0,1 mg/l, ενώ στα επιτραπέζια είναι 0,50 mg/l. Όσο για το αμμώνιο, η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή είναι τα 0,50 mg/l, σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία 98/83.

Κολοβακτηρίδια και μικροοργανισμοί στο νερό

Τουλάχιστον ένα στα δέκα εμφιαλωμένα νερά περιέχει επικίνδυνους για την υγεία μικροοργανισμούς. Βασικός λόγος για την προβληματική ποιότητα, είναι οι απαράδεκτες συνθήκες αποθήκευσής του. Στις μελέτες των Πανεπιστημίων Θράκης και Πατρών, οι οποίες διενεργήθηκαν τμηματικά από το 1995 έως το 2003 και από το 2004 έως το 2008, και κατά τις οποίες εξετάστηκαν περίπου 1.700 μπουκάλια νερού που κυκλοφορεί στο εμπόριο, εντοπίστηκαν ψευδομονάδες, κολοβακτηρίδια και αποικίες μικροοργανισμών που μπορεί να προκαλέσουν λοιμώξεις στο ουροποιητικό και αναπνευστικό σύστημα, γαστρεντερίτιδες και άλλα προβλήματα υγείας.

Αν και ο αριθμός των μικροοργανισμών στην αρχική πηγή του εμφιαλωμένου νερού είναι συνήθως χαμηλός, στις μελέτες που έγιναν αναφέρεται αύξηση αυτού του αριθμού ύστερα από την διακίνηση και αποθήκευσή του. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την μικροβιολογική ποιότητα του εμφιαλωμένου νερού τα όρια για την παρουσία e. coli, πυοκυανικής ψευδομονάδας και εντερόκοκκων είναι μηδενικά, ενώ για τις αποικίες μικροοργανισμών ανέρχονται στις 100 ανά χιλιοστόλιτρο στους 22 βαθμούς Κελσίου και το 16,9% πάνω από 100 στους 37 βαθμούς Κελσίου, ποσότητες που υπερβαίνουν τα όρια της ελληνικής νομοθεσίας για την μικροβιολογική ποιότητα του εμφιαλωμένου νερού. Όσον αφορά στα αποτελέσματα της οκταετούς έρευνας, η παρουσία e. coli και

εντερόκοκκων που βρέθηκε στα δείγματα συνδέεται με ρύπανση από κόπρανα, ενώ το βακτηρίδιο *Fanobacterium* αποτελεί ένδειξη ότι το νερό περιέχει χώμα.

Επιπλέον, υπάρχουν συγκεκριμένες μελέτες που αναφέρουν ότι τα μέταλλα, όπως το μαγνήσιο, που περιέχονται στο εμφιαλωμένο νερό είναι ευεργετικά για την υγεία. Για να διατηρείται η ποιότητα του εμφιαλωμένου νερού στα επιθυμητά επίπεδα θα πρέπει να φυλάσσεται σε σκοτεινό και δροσερό μέρος με θερμοκρασία κάτω των 18 βαθμών Κελσίου.

Ελληνικό ή εισαγόμενο;

Οι ειδικοί επισημαίνουν ότι τα νερά μας είναι εξαιρετικής ποιότητας. Αυτό ισχύει όχι μόνο για τα φυσικά μεταλλικά νερά, αλλά και για τα επιτραπέζια, που ουσιαστικά είναι εμφιαλωμένο νερό δικτύου (άλλωστε, το νερό του δικτύου της Αττικής είναι από τα καλύτερα της Ευρώπης, τη στιγμή που οι Ευρωπαίοι δεν μπορούν να πιουν το δικό τους νερό βρύσης και καταφεύγουν στα εμφιαλωμένα). Επιπλέον, τα ελληνικά φυσικά μεταλλικά νερά, εν αντιθέσει με αυτά που προέρχονται από την υπόλοιπη Ευρώπη, είναι ολιγομεταλλικά, δηλαδή πιο «ελαφριά».

Στην Ευρώπη τα περισσότερα φυσικά μεταλλικά νερά είναι πλούσια σε άλατα γι' αυτό και συστήνεται η εναλλαγή στην κατανάλωσή τους και όχι η προτίμηση αποκλειστικά μιας μάρκας, ούτως ώστε να αποφευχθεί μακροπρόθεσμα η συσσώρευση αλάτων στον οργανισμό. Αυτό όμως δεν ισχύει για τα ελληνικά φυσικά μεταλλικά νερά, τα οποία, εκτός του ότι είναι ολιγομεταλλικά, έχουν και μικρές διαφοροποιήσεις μεταξύ τους όσον αφορά την περιεκτικότητά τους σε μεταλλικά στοιχεία.

Τα εμφιαλωμένα νερά πρέπει υποχρεωτικά να αναγράφουν τις εξής ενδείξεις στη συσκευασία τους:

- * Ονομασία πώλησης του προϊόντος.
- * Ονομασία πηγής υδροληψίας.
- * Τόπος εκμετάλλευσης της πηγής.
- * Χημική ανάλυση της σύνθεσης.
- * Κατεργασίες που ενδεχομένως πραγματοποιούνται κατά τη διαδικασία εμφιάλωσης.
- * Ποσότητα περιεχομένου (όγκος).
- * Χρονολογία ελάχιστης διαθεσιμότητας (μέρα/μήνας/έτος).
- * Παρτίδα παραγωγής.
- * Συνθήκες συντήρησης και χρήσης του προϊόντος.
- * Όνομα ή εμπορική επωνυμία παρασκευαστή.

Ενδείξεις που απαγορεύεται να αναγράφονται επί της συσκευασίας:

- * Όσες αποδίδουν στο νερό θεραπευτικές ιδιότητες.
- * Φράσεις σχετικές με την επίδραση του νερού στις λειτουργίες του ανθρώπινου οργανισμού, όπως «Ενισχύει την πέψη» ή «Κατάλληλο για δίαιτα».
- * Εκφράσεις που υπαινίσσονται ένα χαρακτηριστικό που δεν υπάρχει, αποσκοπώντας στην παραπλάνηση του καταναλωτικού κοινού.

Τι να προσέξετε όταν αγοράζετε εμφιαλωμένο νερό

- * Μην αγοράζετε φιάλες οι οποίες δεν είναι σφραγισμένες και εξετάστε τες εξονυχιστικά, εσωτερικά και εξωτερικά, αν έχει αλλοιωθεί το σχήμα ή επιπλέουν μικροαντικείμενα. Αναφέρετε στις υγειονομικές υπηρεσίες της περιοχής σας οτιδήποτε περίεργο παρατηρήσετε τόσο στη συσκευασία όσο και στο περιεχόμενο.
- * Μην παρασύρεστε από τις ετικέτες και προσέξτε ιδιαίτερα την ημερομηνία εμφιάλωσης και λήξης, τη χημική ανάλυση, το τηλέφωνο επικοινωνίας της επιχείρησης, την τοποθεσία προέλευσης του νερού και τον τύπου νερού.
- * Μην γεμίζετε με νερό βρύσης τη φιάλη όταν έχετε καταναλώσει όλο το περιεχόμενο, διότι ενδέχεται να έχουν αναπτυχθεί βακτηρία. Αγοράστε καλύτερα μια νέα φιάλη με εμφιαλωμένο νερό.

Τι να κάνετε για να διασφαλίσετε την ασφαλή κατανάλωση του εμφιαλωμένου νερού

- * Μην μοιράζετε τη φιάλη με άλλο άτομο. Είναι προτιμότερο να γεμίζετε δύο ποτήρια με εμφιαλωμένο νερό παρά να πίνετε απευθείας από το μπουκάλι.
- * Αν δεν μπορείτε να βάλετε τη φιάλη στο ψυγείο, τοποθετήστε τη σε δροσερό μέρος μακριά από την ηλιακή ακτινοβολία και οποιαδήποτε εστία μόλυνσης. Εάν έχετε φιάλες σε κάποιον αποθηκευτικό χώρο, κατά το άνοιγμά τους σκουπίστε καλά το χείλος και μετά καταναλώστε το περιεχόμενο.

Εμφιαλωμένο Νερό – Μια πλασματική Ανάγκη

Σε έναν κόσμο όπου βασιλεύει ο υπερκαταναλωτισμός και η υπερβολή, είναι απόλυτα φυσικό, να δημιουργούνται πλασματικές ανάγκες. Η πιο συνηθισμένη, είναι το γνωστό και μη εξαιρετέο εμφιαλωμένο νερό! Με βάση τα στατιστικά του 2004, παγκοσμίως καταναλώνονται ετησίως **154.000.000.000 λίτρα εμφιαλωμένου νερού**. Με τα σημερινά δεδομένα το προηγούμενο νούμερο θα είναι αρκετά αυξημένο, αλλά θα μείνουμε εκεί για να συζητήσουμε μερικά απλά πράγματα που μας αφορούν όλους.

Εσείς πόσο εμφιαλωμένο νερό καταναλώνετε;

Με ρυθμούς περίπου 10% τον χρόνο αναπτύσσεται η αγορά του εμφιαλωμένου νερού, καθώς όλο και περισσότερες περιοχές αντιμετωπίζουν προβλήματα με την ποιότητα του νερού από το υδρευτικό δίκτυο ή δεν επαρκεί, όπως συμβαίνει στην περίπτωση των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων. Πιο συγκεκριμένα, στη λύση του μπουκαλιού τα τελευταία πέντε χρόνια έχουν καταφύγει δημότες της Κομοτηνής, των Σερρών, της Θεσσαλονίκης, της Χαλκιδικής, της Κορίνθου, της Αργολίδας, της Αίγινας, της Χαλκίδας, της Ηλείας, καθώς και των Χανίων και του Ηρακλείου.

Παρόλο που όπως δηλώνουν οι ειδικοί: «Υπάρχουν περισσότεροι κανόνες για το νερό της βρύσης στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ από εκείνους που εφαρμόζονται στη βιομηχανία του εμφιαλωμένου νερού», πολλοί καταναλωτές εμφανίζονται επιφυλακτικοί σχετικά με την ασφάλεια του νερού της βρύσης, με αποτέλεσμα να καταφεύγουν στη λύση του εμφιαλωμένου. Σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες, **στην Ελλάδα καταναλώνονται περίπου ένα δισεκατομμύριο λίτρα εμφιαλωμένου νερού κάθε χρόνο.**

Η τιμή του λίτρου του εμφιαλωμένου νερού έχει πάρει την ανιούσα, και ειδικά το καλοκαίρι όπου η κατάσταση είναι παρανοϊκή, αφού το 1 λίτρο εμφιαλωμένο νερό φτάνει να κοστίζει όσο και ένα λίτρο βενζίνη και μερικές φορές περισσότερο. Ακρίβυνε το νερό; Όχι βέβαια! Είπαμε το νερό είναι πολύτιμο αλλά όχι από πλευράς τιμής. Είναι πολύτιμο για τη ζωή...

Το νερό βρύσης ξέρετε πόσο κοστίζει; (δείτε το λογαριασμό της ΕΥΔΑΠ για να πειστείτε):

1 κυβικό μέτρο, δηλαδή 1000 λίτρα μόνο 0,60€. Μόνο!

Το εμφιαλωμένο;

1€ το ΕΝΑ λίτρο! Δηλαδή 1700 φορές ακριβότερο!

Το πιο παράλογο είναι ότι το πιο πολύ από αυτό νερό, καταναλώνεται σε περιοχές όπου το νερό βρύσης είναι πεντακάθαρο, πόσιμο, ελεγμένο και πιο υγιεινό! Οι χώρες του τρίτου κόσμου ή αυτές που δεν έχουν πρόσβαση σε καθαρό πόσιμο νερό δεν καταναλώνουν εμφιαλωμένο... Διακρίνετε εδώ μια ανισορροπία;

Το εμφιαλωμένο νερό εκτός του ότι είναι «κονσέρβα», κανείς δεν ξέρει αν αυτός που το πουλάει το έχει αφήσει κανένα δεκαήμερο στον ήλιο, πράγμα το οποίο είναι ότι χειρότερο. Η εικόνα μάς είναι γνωστή. Κούτες εμφιαλωμένα νερά σκεπασμένα με μουσαμάδες και εκτεθειμένα στις υψηλές θερμοκρασίες του καλοκαιριού, για δύο ή τρεις ημέρες, μέχρι να μπουν στο ψυγείο, από όπου θα τα αγοράσουμε για να δροσιστούμε.

Το πρόβλημα είναι ότι η έκθεση του εμφιαλωμένου νερού σε τόσο υψηλές θερμοκρασίες μπορεί να αυξήσει το μικροβιακό του φορτίο, οπότε τελικά το νερό που πίνουμε μεταβάλλεται από π.χ. ασβεστόχο σε «μικροβιούχο». Μέχρις ότου αρχίσουν να γίνονται συστηματικοί έλεγχοι όσον αφορά τις συνθήκες φύλαξης των εμφιαλωμένων νερών στα σημεία διανομής και πώλησής τους, λοιπόν, το μόνο που μπορούμε να κάνουμε, ως καταναλωτές, είναι να προσέχουμε από πού αγοράζουμε νερό. Επιπλέον είναι και αντι-οικολογικό...

Κάθε φορά που ανοίγουμε ένα μπουκαλάκι νερό πρέπει να σκεφτόμαστε και τα ακόλουθα....

- Κάθε μπουκάλι νερό για να κατασκευαστεί (το πλαστικό τμήμα του) χρησιμοποιεί πετρέλαιο. Πόσο; Αναλογιστείτε ότι μόνο η Αμερική καταναλώνει **26.000.000.000 λίτρα εμφιαλωμένο νερό**. Αυτό για να συσκευαστεί χρειάζεται **17.000.000 λίτρα πετρέλαιο**. Όχι και λίγα ε;
- Για να μεταφερθεί το μπουκάλι στον τελικό καταναλωτή (μέσω πλοίων, φορτηγών κτλ.) καταναλώνει πάλι πετρέλαιο.
- Όταν ο τελικός καταναλωτής πει το νεράκι του, το μπουκαλάκι καταλήγει τις περισσότερες φορές στα σκουπίδια και όχι στην ανακύκλωση.

- Αν δεν πεταχτεί στα σκουπίδια, θα πεταχτεί (από τους ασυνείδητους) στο περιβάλλον, μολύνοντάς το τουλάχιστον για πάνω από 300-400 χρόνια (τόσο κάνει για να λιώσει ένα μπουκαλάκι νερό).
- Αν πάει στα σκουπίδια και θαφτεί σε καμία χωματερή υπολογίστε τουλάχιστον 1000 χρόνια για να λιώσει.
- Στα σκουπίδια αν αποτεφρωθεί, τότε το υλικό από το οποίο είναι κατασκευασμένο (PET) εκλύει χλωρίνη σε αέριο και βαρέα μέταλλα τα οποία είναι άκρως τοξικά.
- Αν καταλήξει στην ανακύκλωση, σε πολλές χώρες δεν ανακυκλώνεται εκεί, αλλά μεταφέρεται σε άλλες χώρες για να διασπαστεί (επιπλέον πετρέλαιο για μεταφορά).

Το νερό είναι απαραίτητο για να ζήσουμε. Δεν χρειάζεται να είναι όμως εμφιαλωμένο. Το εμφιαλωμένο νερό δεν είναι είδος πρώτης ανάγκης. Είναι περιττό. Αναγκαίο είναι όταν είσατε σε μια περιοχή όπου δεν υπάρχει τρεχούμενο νερό ή πόσιμο. Σε κάθε άλλη περίπτωση είναι σπατάλη.

Στην Ελλάδα έχουμε ένα προσεγγμένο δίκτυο ύδρευσης το οποίο πραγματοποιεί συνέχεια ελέγχους για την ποιότητα του νερού που παρέχει. Ακόμα κι αν σε κάποιες περιοχές υπάρχει σοβαρό πρόβλημα, σε γενικές γραμμές το νερό στη χώρα μας είναι πόσιμο και καθαρότατο.

Μια λύση για να μειώσουμε σημαντικά την κατανάλωση πετρελαίου για τη δημιουργία πλαστικών, αλλά και να αποφύγουμε τα περισσότερα άσχημα επακόλουθα για το περιβάλλον, είναι να υιοθετήσουν οι εταιρείες παγκοσμίως την χρήση βιοδιασπώμενων μπουκαλιών.

ΑΝΥΠΑΡΚΤΟΙ ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

1600 δείγματα για 900.000.000. λίτρα νερού

Από το Γενικό χημείο του Κράτους γίνονται εργαστηριακοί έλεγχοι στην ποιότητα του εμφιαλωμένου νερού στα ράφια των Σουπερμάρκετ και στις πηγές εμφιάλωσης.

Για το σκοπό αυτό μάλιστα, έχει συσταθεί μια επιτροπή μεταξύ των υπουργείων Υγείας, Ανάπτυξης και του ΙΓΜΕ με συντονιστή το Υπουργείο Υγείας η οποία επισκέπτεται δύο με τρεις φορές το χρόνο όλες τις πηγές εμφιαλώσεως νερού της Ελλάδας, κάνει επιθεώρηση των χώρων παραγωγής του πρωτογενούς νερού (πηγές) και του δευτερογενούς (εμφιαλωτήριο). **Το Γενικό Χημείο του Κράτους από το 1995 μέχρι το 2001 είχε πραγματοποιήσει 1600 δειγματοληψίες, περίπου 400 το χρόνο. Δηλαδή, χίλια εξακόσια δείγματα σε εννιακόσια εκατομμύρια λίτρα νερού.**

Αξιόπιστο το ένα δείγμα στα 1,5 εκατομμύριο μπουκάλια νερού;

Η πρώην διευθύντρια της διεύθυνσης ελέγχου του ΓΧΚ κ. **Αγγελική Τσάτσου** έχει δηλώσει χαρακτηριστικά σε συνέντευξή της στο ΠΑΚΟΕ: « **Πιστεύουμε ότι είναι αξιόπιστο αυτό το ένα δείγμα και ότι καλύπτουμε όλο τον έλεγχο,** ιδίως με τα φυσικοχημικά και τις τοξικές και ανεπιθύμητες ουσίες,

γιατί το πρόβλημα της ρύπανσης στην εποχή μας, είναι αυτό ακριβώς, το νερό να μην έχει υπολείμματα είτε από εντομοκτόνα είτε από τις διαδικασίες απολύμανσης του και παραγωγής του όπου επιτρέπεται. Είτε ακόμα, να μην έχει ουσίες «μετανάστες». Δεν μετράμε ραδιοϊσότοπα γιατί αυτά είναι αρμοδιότητα του Δημόκριτου. **Το νερό της Ελλάδας από τη φύση του είναι πάρα πολύ καλό νερό.** Εκείνο που προέχει πάντα για μας που κάνουμε τον έλεγχο είναι να εφαρμόζονται υγιεινές πρακτικές παραγωγικής διαδικασίας. Ελέγχουμε δηλαδή, τον περιβάλλοντα χώρο της πηγής εμφιάλωσης, την υγιεινή των ανθρώπων που ασχολούνται με την παραγωγική διαδικασία, αν κατά την εμφιάλωση τηρούνται όλες οι συνθήκες απολύμανσης όπως η αποστείρωση της παραγωγικής διαδικασίας. Δεν κάνουμε δειγματοληψία στην αγορά, ελέγχουμε μόνο εκείνα τα μπουκάλια που μας στέλνει το υπουργείο Υγείας, **«ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΤΟ ΧΡΟΝΟ!»**. Αυτή είναι η δυνατότητα του εργαστηρίου.»

Παρόλα τα παραπάνω που μας διαβεβαίωσε η κα Τσάτσου, η ποιότητα του νερού που φθάνει στον καταναλωτή είναι δυστυχώς αυτή που παρουσιάζουν οι πίνακες των αναλύσεων του ΠΑΚΟΕ, **η μόλυνση έχει μπει πια στο ποτήρι μας.**

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Στις ίδιες ακριβώς διαπιστώσεις, με αυτές του ΠΑΚΟΕ, οδηγήθηκε και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος για την ποιότητα του πόσιμου νερού και την υφιστάμενη ανταπόκριση στις απαιτήσεις της Οδηγίας 98/83 της Ε.Ε: Ο έλεγχος της ποιότητας του πόσιμου νερού- συμπεριλαμβανομένων και των εμφιαλωμένων νερών- καλύπτει μερικώς μόνο τις παραμέτρους που θέτει η νέα Οδηγία, η οποία παρότι έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με κοινή υπουργική απόφαση των υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης, ΠΕΧΩΔΕ και Υγείας και Πρόνοιας, δεν έχει εφαρμοστεί πλήρως, αφού δεν συνεστήθη ακόμη ο συντονιστικός φορέας που θα εποπτεύει τους συνεχείς ελέγχους ποιότητας του πόσιμου νερού.

Τα συμπεράσματα δικά σας, εμείς για άλλη μια φορά βάλουμε βαθιά το νυστέρι της ενημέρωσης και πιστεύουμε να ευαισθητοποιήσουμε φορείς και το αναγνωστικό κοινό αυτού του τόπου, για να σώσουμε ότι έχει απομείνει!

ΗΠΑ και Ευρώπη ενάντια στο εμφιαλωμένο νερό

Στο πεδίο της μάχης μπήκε η Νέα Υόρκη με μια επιχείρηση των Αρχών να πείσουν τους πολίτες ότι αφενός το νερό της βρύσης είναι απολύτως ασφαλές για την υγεία τους και αφετέρου ότι τα

πλαστικά μπουκάλια του εμφιαλωμένου μολύνουν ανεπανόρθωτα το περιβάλλον. Η αμερικανική μητρόπολη πήρε τη σκυτάλη από το Σολτ Λέικ Σίτι, ενώ στην Καλιφόρνια ήδη πολλά εστιατόρια σερβίρουν στους πελάτες τους νερό βρύσης.

Η εκστρατεία «διέσχισε» τον Ατλαντικό και πέρασε σε πολλές ευρωπαϊκές πόλεις με πρώτη τη Ρώμη, όπου οι Αρχές έπειτα από 250.000 δειγματοληπτικούς ελέγχους στο υδρευτικό σύστημα βεβαίωσαν επισήμως τους κατοίκους ότι το νερό της πόλης είναι καλό, φρέσκο και από 100 έως και 1.000 φορές πιο φτηνό από το εμφιαλωμένο.

Η μάχη τουλάχιστον προς το παρόν μοιάζει άνιση, καθώς όλο και περισσότεροι καταναλωτές, κυρίως όσοι ακολουθούν το μοντέλο υγιεινής διατροφής, προτιμούν το εμφιαλωμένο νερό. Οι ειδικοί επισημαίνουν ωστόσο ότι η τάση αυτή είναι καταστροφική για το περιβάλλον. Οι καταναλωτές πιστεύουν λανθασμένα ότι το νερό των πηγών είναι πολύ καθαρό και αγνοούν ότι τα νερά που βρίσκονται κοντά στο έδαφος συγκεντρώνουν συχνά ρύπους που σπάνια εντοπίζονται στις δημοτικές δεξαμενές.

Όσο γι' αυτούς που πιστεύουν ότι το εμφιαλωμένο νερό είναι «πιο γευστικό» και ότι το νερό της βρύσης «μυρίζει», ένα απλό πείραμα αποδεικνύει ότι πρόκειται μάλλον για αυθυποβολή. Την πρωτοβουλία του πειράματος ανέλαβε η ιταλική περιβαλλοντική οργάνωση «Λεγκαμπιέντε», η οποία ζήτησε από κατοίκους έξι διαφορετικών πόλεων να ξεχωρίσουν το νερό της βρύσης από το εμφιαλωμένο πίνοντας από μπουκάλια. Από το δείγμα προέκυψε ότι ούτε δύο στους δέκα δεν κατάλαβαν τη διαφορά.

Το Παράδειγμα της Αυστραλίας

Η Αυστραλία, είναι η πρώτη χώρα στον κόσμο, που φαίνεται να κατάφερε τουλάχιστον σε ένα βαθμό, αυτό που οι άλλες πόλεις ακόμη προσπαθούν, να απαγορεύσει την πώληση του εμφιαλωμένου νερού, λόγω της ρύπανσης που προκαλούν τα πλαστικά μπουκάλια στο περιβάλλον. Ο πρωθυπουργός της μεγαλύτερης αυστραλιανής πολιτείας New South Wales, **NathanRees** δήλωσε, ότι θα απαγορεύσει σταδιακά τη χρήση του εμφιαλωμένου νερού σε όλα τα υπουργεία και τις κυβερνητικές υπηρεσίες.

Τεράστια χρηματικά ποσά δαπανούνται για την εξαγωγή, τη συσκευασία και τη μεταφορά του εμφιαλωμένου νερού. Δεν είναι μόνο η ρύπανση που προκαλείται στο περιβάλλον από τα πλαστικά μπουκάλια αλλά και η ενέργεια που καταναλώνεται για τη κατασκευή τους, συμπλήρωσε ο NathanRees.

Ο Ομοσπονδιακός υπουργός Περιβάλλοντος **Peter Garrett** δήλωσε υποστηρικτής του εν λόγω μέτρου και κάλεσε τις υπόλοιπες πολιτείες της Αυστραλίας να το υιοθετήσουν.

Το εν λόγω μέτρο υιοθετήθηκε από τη κωμόπολη Bundanoon που βρίσκεται στη πολιτεία NewSouthWales, όπου είναι η πρώτη πόλη στο κόσμο που απαγόρευσε τη χρήση του εμφιαλωμένου νερού. Η πόλη έχει πληθυσμό περίπου 2500 κατοίκους και περισσότεροι από 350, ψήφισαν σε δημόσια συγκέντρωση την απαγόρευση του εμφιαλωμένου νερού. Μόνο δύο κάτοικοι που ήταν στην εν λόγω συγκέντρωση ψήφισαν κατά της απαγόρευσης, ο ένας εκ των οποίων εργάζεται σε εταιρία εμφιάλωσης νερού.

Αφορμή για την εν λόγω απαγόρευση, ήταν η ανακοίνωση σχεδίων μιας εταιρίας για την εμφιάλωση του νερού της περιοχής, στο Sidney, και την μεταπώληση του στη πόλη. Οι κάτοικοι ξεσηκώθηκαν φοβούμενοι τον μεγάλο αντίκτυπο που θα είχαν στο περιβάλλον τα πλαστικά απορρίμματα και απαγόρευσαν τη χρήση του εμφιαλωμένου νερού.

ΟΙ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ

Αυτό που διαπιστώθηκε από την έρευνα του **ΠΑΚΟΕ** είναι ότι:

- Δεν υπάρχει νομοθεσία που να προσδιορίζει τι πρέπει να αναγράφεται στην ετικέτα.
- Δεν αναφέρονται τα φυσικοχημικά χαρακτηριστικά.
- Δεν αναφέρεται ο μέσος όρος των δειγματοληπτικών μετρήσεων του προηγούμενου χρόνου αλλά τριών και πέντε χρόνων πριν.
- Κυκλοφορούν νερά με ανώνυμες ετικέτες σε νησιά και εκτός Αττικής.
- Στους αποθηκευτικούς χώρους δεν τηρείται η θερμοκρασία των κάτω των 18° C. Αποθηκεύονται σε θερμοκρασίες περιβάλλοντος 30° και 38° βαθμούς Κελσίου. Σε πολλά σούπερ μάρκετ οι αποθηκευτικοί χώροι είναι κοντά σε ψυγεία και ψυκτικά μηχανήματα με αποτέλεσμα το νερό να θερμαίνεται.
- **ΤΟ ΝΕΡΟ ΟΤΑΝ ΕΜΦΙΑΛΩΘΕΙ ΠΑΛΙΩΝΕΙ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΒΑΚΤΗΡΙΑ.**
- Οι τιμές διάθεσής του είναι πολύ υψηλές.
- Η ανυπαρξία συνεχών και αυστηρών ελέγχων βάζει σε κίνδυνο την υγεία των καταναλωτών.
- Οι πλαστικές συσκευασίες που καταλήγουν στο περιβάλλον, δημιουργούν πολλές ρυπογόνες εστίες.

Τις διαπιστώσεις μας αυτές κοινοποιήσαμε αλληπάλληλες φορές στο υπουργείο Υγείας, στο υπουργείο Ανάπτυξης, και στις εταιρείες, αλλά «φωνή βοώντος εν τη ερήμω». Πριν τρία χρόνια το

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφ Αλεξάνδρας 28, 10638 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804-5, Fax: 210 8101609

e-mail: pakoe@pakoe.gr- pakoe@tee.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

θέμα είχε φτάσει μέχρι το πταισματοδικείο όπου πήγαμε και καταθέσαμε τα στοιχεία της έρευνάς μας, από τότε απάντηση καμία.

Λέμε, λοιπόν, και διακηρύσσουμε από το ΠΑΚΟΕ ότι **μακροπρόθεσμη βιώσιμη λύση στην εξασφάλιση της πρόσβασης στο υγιές ύδωρ δεν είναι η εμφιάλωση και η επεξεργασία του αλλά η προστασία των «φλεβών της γης» από τη ρύπανση.**

ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Το ΠΑΚΟΕ είναι αντίθετο με την κατάχρηση πλαστικών μπουκαλιών για την εμφιάλωση νερού. Πρέπει να γνωρίζετε ότι πρόσφατη έρευνα που έχει γίνει από την Ε.Ε. διαπίστωσε ότι μέσα στο πλαστικό μπουκάλι κατοικοεδρεύει ένα επικίνδυνο χημικό στοιχείο που λέγεται αντιμόνιο. Πέρα από τα παραπάνω όμως το ΠΑΚΟΕ έκανε πρόσφατα, μέσα στο Μάιο δειγματοληψίες και αναλύσεις που τα αποτελέσματα των οποίων φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Σε όλα τα δείγματα που ελήφθησαν η αναγραφόμενη ημερομηνία ανάλυσης απείχε πολύ από την ημερομηνία λήξης του νερού

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΚΟΛΟΒΑ Κ/ΡΙΟΕΙ ΔΗ (T.C.)	ESCHERICHIA COLI	ΕΝΤΕΡΟΚΟΚΟΙ
1	ΙΟΛΗ 3-2013, 2090300VS 1,5 lt	0	0	0
2	ΖΑΓΟΡΙ 3-2013 19E03:04IP 1,5lt	0	0	0
3	ΖΑΓΟΡΙ 5-2013 19E 15:37PP2 0,5lt	0	0	0
4	SPA 1012013 27K80 1lt	0	0	0
5	ΕΥΙΑΝ 2416113 K08:19 1LT	0	0	0
6	CONTREX 205430190 2-2014 16:00 1lt	0	0	0
7	ΒΙΚΟΣ 09105/13 0,5lt	0	0	0
8	ΚΟΡΤΗ SPORT MAX 01-13 10080447 0.75lt	0	0	0
9	ΚΟΡΤΗ 03-13 20820447 0,5lt	0	0	0
10	ΑΥΡΑ 06/10/13 ACTIVE CAP 0,75lt	0	0	0
11	ΑΥΡΑ BLOOM 20/04/13 B11120504 0,33lt	0	0	0
12	PERRIER 0.5 lt 1189 181631 10/12/12 0.5lt	0	0	0
13	ΣΟΥΡΩΤΗ 4/14 λ0932125 0,25lt	0	0	0
14	ΛΟΥΤΡΑΚΙ «ΗΒΗ» 1,5lt 14/5/2013 1331LO140521	0	0	0
15	ΖΑΓΟΡΙ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2013 09D14:00IP	0	0	0
ΟΡΙΟ	Νερό ανθρώπινης κατανάλωσης	0	0	0

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		pH	P ₂ O ₅ /mg	NO ₃ /mg	Cr(VI)/mg/l
1	ΙΟΛΗ 3-2013, 2090300VS	1,5 lt	7.60	0.05	5.6	14
2	ΖΑΓΟΡΙ 3-2013 19E03:04IP	1,5lt	8.28	0.09	6.5	0
3	ΖΑΓΟΡΙ 5-2013 19E 15:37PP2	0,5lt	6.6	0	-	0
4	SPA 1012013 27K80	1lt	7.38	0.006	1.1	0
5	ΕΥΙΑΝ 2416113 K08:19	1LT	7.01	0.002	3.9	0
6	CONTREX 205430190 2-2014 16:00	1lt	7.42	0.002	2.0	0
7	ΒΙΚΟΣ 09105/13	0,5lt	7.27	0.05	3.4	0
8	ΚΟΡΠΗ SPORT MAX 01-13 10080447	0.75lt	7.13	0.04	2.1	0
9	ΚΟΡΠΗ 03-13 20820447	0,5lt	7.24	0.04	2.2	0
10	ΑΥΡΑ 06/10/13 ACTIVE CAP	0,75lt	7.24	0.02	1.7	0
11	ΑΥΡΑ BLOOM 20/04/13 B11120504	0,33lt	7.56	0.06	4.1	0
12	PERRIER 0.5 lt 1189 181631 10/12/12	0.5lt		0	5.2	0
13	ΣΟΥΡΩΤΗ 4/14 10932125	0,25lt	0	-	-	0
14	ΛΟΥΤΡΑΚΙ «ΗΒΗ» 1,5lt 14/5/2013 1331LO140521		8,77	0,02	7,8	12
15	ΖΑΓΟΡΙ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2013 09D14:00IP		8,26	0,02	5,8	0
ΟΡΙΟ	Νερό ανθρώπινης κατανάλωσης		6,5-9,5	5,0	50	0

Συμπεράσματα

1. Για την εκτίμηση της ποιότητας των εμφιαλωμένων νερών από χημικές παραμέτρους, μετρήθηκαν τα παρακάτω pH, φωσφορικά (P₂O₅), νιτρικά (NO₃), και εξασθενές χρώμιο (Cr(VI)). Οι συγκεντρώσεις όλων των παραμέτρων βρέθηκαν μέσα στα επιτρεπόμενα όρια, εκτός από δύο δείγμα της ΙΟΛΗΣ και του ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ, στα οποία ανιχνεύτηκε εξασθενές χρώμιο που είναι πολύ επικίνδυνο για τη δημόσια υγεία.
2. Επίσης σε κανένα δείγμα δεν ανιχνεύθηκε παρουσία κολοβακτηριοειδών και εντερόκοκκων, οπότε τα εξεταζόμενα εμφιαλωμένα νερά είναι μικροβιολογικά ασφαλή.

